

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-ler

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. WRITANI.

N. POLIZU-MICȘUNESTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Curtea de apel din București Secția I.* — Acțiune în justiție. — Interes născut și actual. — Acțiune *ad-futurum*. — Inchiriere. — Hotărâre de evacuare. — Hotărâri condiționale (Căpitan Al. Giurgiuman cu Maria Christovici). Notă de A. P.

Tribunalul Ilfov Secția I, Com. — Intervenție. — Introducere. — Termen. — Obiect și scop. (Primăria Capitalei cu Societatea Comunală de Tramvae)

Judecătoria Rurală Pucioasa. — Ucidere de vite. — Prinderea lor în curtea unui particular.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIA I

Audiența dela 26 Noembrie 1920

Președenția d-lui A. Nicolau, consilier

Căpitan Alex. Giurgiuman cu Maria Christovici

ACȚIUNE ÎN JUSTITIE. — INTERES NĂSCUT ȘI ACTUAL. — ACȚIUNE AD-FUTURUM. — HOTĂRĂRI SUPUSE CONDIȚIUNII. — AT. 1004. 1022, 1023 1025 C. CIVIL. — ART. 616 PR. CIVILĂ.

INCHIRIERE. — HOTĂRĂRI ÎN EVACUARE OBTINUTE DELA DECRETUL-LEGE 4881 | 919. — ANULAREA LOR FATĂ DE DISPOZIȚIUNILE DECRETULUI-LEGE 1420 | 919.

1° Cu toate că în principiu o acțiune nu poate fi exercitată decât în virtutea unui drept născut și actual, totuși se admite ca un creditor, în lipsa actualității dreptului său, să ceară pe cale de judecată să i se recunoască existența dreptului atunci când i se contestă de către debitor, sau când amânarea recunoașterii până la scadență, când poate fi și realizat, i-ar produce la acea epocă, din cauza întârzierii ce poate provoca discuțiunea lui, însemnate prejudicii, hotărârile însă obținute în exercițiul unor asemenea acțiuni premature nu pot avea efecte mai întinse decât drepturile ce le-au servit de bază, și

deci trebuiesc implicit considerate ca fiind pronunțate sub condițiunea existenței acestor drepturi în momentul când ele au să se execute.

2° Decretul-lege 1420 din 2 Aprilie 1920 care abrogă dispozițiunile art. 5 ale decretului 4881|919 prelungind prin art. 1, contractele de închiriere care expirau la Sf. Gheorghe 1920, fără să mai reproducă dispozițiunea care permitea proprietarilor să se mute în imobilele lor, dacă ei stăteau în case închiriate, urmează că hotărârile de evacuare pe ziua de 23 Aprilie 1920 obținute de proprietarii cari se găseau în aceste condițiuni, nu mai pot să și producă nici-un efect întrucât acest drept al proprietarilor a fost desființat prin decretul-lege 1420 din 1920.

No. 241 — Respinsca nefundat apelul făcut de căpitan Al. Giurgiuman în contra sentinței tribunalului Ilfov S. I. No. 600 bis|920 în preces cu Maria Christovici.

S'au ascultat d-nii avocați Andrei Ionescu pentru apelant și Parascivescu-Giurcu pentru intimat.

Curtea,

Asupra apelului făcut de d-l intendent căpitan Al. Giurgiuman, prin procurator avocat Andrei Ionescu, cu petiția înregistrată la No. 5440 | 920, în contra sentinței civile a trib. Ilfov, S. I-a, No. 600 bis | 920

Având în vedere că din susținerile părților și actele dela dosar rezultă că la 7 Februarie 1920, d-l intendent căpitan Al. Giurgiuman, a cerut tribunalului Ilfov rezilierea contractului de locațiune a caselor sale dotale din București, strada 11 Iunie No. 90, încheat cu d-na Maria Christovici, și evacuarea imobilului pe data de 23 Aprilie 1920; că trib. Ilfov. Sec. I-a, întrucât la acea epocă erea în vigoare decretul-lege No. 4881 din 1919 care prin art. 5 permitea proprietarilor ce locueau ei însuși în imobile cu chirie și voeau să se mute în casele lor, să silească pe chiriași să le evacueze la 23 Aprilie 1920, dacă contractele ex-

pirau la acea dată, prin sentința No. 156 | 920 a admis acțiunea reclamantului; că la 2 Aprilie 1920, intervenind decretul-lege No. 1420 care a abrogat dispozițiunile art. 5, ne mai îngăduind proprietarilor să evacueze pe chiriașii lor, dacă ei ședeau în case închiriate, la executarea sentinței No. 156 | 920, d-na Christovici a făcut contestațiune, iară tribunalul prin sentința No. 600 bis | 920, astăzi apelată, a admis contestațiunea și a anulat toate actele de executare făcute în baza acelei sentințe ;

Că acestea fiind faptele, urmează să examinăm dacă pretențiunile apelantului sunt întemeiate.

Având în vedere că în principiu o acțiune nu poate fi exercitată decât în virtutea unui drept născut și actual; că, dacă dreptului îi lipsește elementul actualității, el nu poate fi pus în mișcare și în asemenea condițiuni, posesorul lui nu-i poate urmări realizarea prin justiție, ori ce acțiune bazată pe un asemenea drept fiind prematură; că, acest principiu primește o consacrare formală și de aplicațiune generală în dispozițiunile art. 1023 din codul civil;

Având în vedere că din familia acestor drepturi fac parte atât cele eventuale, adică acele a căror existență însăși este legată de o condițiune (art. 1004 c. civ.), cât și cele subordonate unui termen, al căror exercițiu numai este amânat până la scadență (art. 1022 c. civ.).

Având în vedere că, dela principiul enunțat nu se poate deroga decât în cazurile anumite prevăzute de lege; că asemenea cazuri le găsim răspândite în diferite materii de drept legiferate și sunt referitoare unele la realizarea dreptului în sine (art. 1025 c. civ.), altele numai la conservarea lui (art. 1016 cod. civ., art. 616 cod. proc. civ.) și în care legiuitorul determinat de motive speciale, a permis dreptului să poată fi pus în mișcare, deși nu întrunește ambele calități de care am vorbit mai sus;

Având în vedere că, dacă temeiul acestor reguli este neîndoelnică, cu toate acestea doctrina și jurisprudența au admis în dreptul modern, din cauza utilizației lor necontestate, așa zisele acțiuni ad-futurum în virtutea cărora un creditor, luat cuvântul în sensul generic, poate chiar, în lipsa actualității dreptului său, să ceară pe cale de judecată să i se recunoască existența, atunci când dreptul i se contestă decâtre debitor, sau când amânarea recunoașterii până la scadență, când poate fi și realizat, i-ar produce la acea epocă, din cauza întârzierii ce poate provoca discuțiunea lui, însemnate prejudicii;

Având în vedere că aceasta fiind unica rațiune care a determinat doctrina și jurisprudența să treacă peste rigoarea principiilor și să accepte exercițiul unor acțiuni premature, este logic să nu atribuim hotărârilor obținute în numele lor, efecte mai întinse

decât a drepturilor ce le-au servit de bază; că, prin urmare, asemenea hotărâri vor prezenta acelaș caracter de eventualitate, ca și drepturile pe cari reclamantul și-a întemeiat acțiunea, și deci trebuie să implicite considerate cu fiind pronunțate sub condițiunea existenței acestor drepturi în momentul când ele au să se execute; că, bine înțeles, se va excepta ipoteza în care din corpul hotărârei rezultă că judecata fie în mod spontan, fie provocată de părți, chiar eronat, a dispus contrariul, căci în asemenea caz, hotărârea ca și dreptul nu mai pot fi discutate, opunându-se autoritatea lucrului judecat;

Având în vedere că aplicând aceste reguli litigului ce ne preocupă, urmează să examinăm ce drepturi a recunoscut proprietarilor decretul-lege No. 4881/919 și cum trebuie privită hotărârea supusă discuțiunei Curței;

Având în vedere că art. 5 spune că proprietarii cari locuiesc ei însăși în imobile luate cu chirie și vor să se mute în casele lor, vor putea săli pe chiriași, ca la 20 Aprilie 1920, să le evacueze proprietatea, dacă contractul va fi expirat la acea dată;

Având în vedere că din această dispozițiune rezultă clar, că la data decretului, proprietarii aveau în patrimoniul lor o obligațiune activă cu termen, care devenea exigibilă la 20 Aprilie 1920, căci nu puteau să silească pe chiriași să se mute din imobilele lor, decât la această epocă, și mai erea subordonată unei duble condițiuni, aceea de a locui ei însăși la data când dreptul lor devenea exigibil, în case închiriate și de a avea contracte cari vor fi expirate la această dată;

Având în vedere că dreptul proprietarului, care întrunea condițiunile art. 5, de sigur că erea născut în timpul când decretul se afla în vigoare, dar nefiind încă exigibil, el nu putea fi pus în mișcare decât la 20 Aprilie 1920 și sub rezerva existenței condițiunilor la această epocă, că aceste condițiuni puteau să dispară, fie din motive personale, când de exemplu proprietarul a dobândit posterior decretului printr'un mod oarecare, un imobil în care locuiește, fie din cauze externe, când o lege ulterioară a abrogat, înainte de 20 Aprilie 1920, beneficiile recunoscute proprietarilor prin zisul decret;

Având în vedere totuși că dacă înainte de 20 Aprilie 1920, proprietarul a fost primit să exercite o acțiune pentru recunoașterea dreptului său existent în acel timp, conform principiilor expuse, hotărârea ce a obținut, dacă contrariul nu rezultă din considerentele sale, nu a putut să-i consfințească un drept mai întins decât cel pe care-l avea, imprimându-i un caracter definitiv, când el nu erea decât eventual, așa că executarea hotărârei se găsea împiedicată, dacă la 20 Aprilie 1920 drepturile proprietarului nu mai aveau ființă;

Având în vedere că din coprinsul hotărârei No. 156 | 920, reese că la rezervele făcute de părâtă, care atrage atențiunea tribunalului asupra posibilității survenirii unor legi modificatoare a drepturilor proprietarilor în favoarea chiriașilor, tribunalul să mărginește a reproduce dispozițiunile art. 5 al decretului, iar prin ultimul considerent adaogă că acțiunea este întemeiată față de urgența cazului, că din acești termeni rezultă nefindoios că tribunalul, nu a înțeles prin hotărârea sa, să recunoască proprietarului un drept intrat definitiv în patrimoniul său, ci numai să constate o stare juridică existentă și care îndrituea pe proprietar să-și exercite acțiunea înainte de termen, pentru a înlătura prejudiciul la care ar fi fost expus prin amânarea discuțiunii dreptului său tocmai în zina de 23 Aprilie 1920, în cazul când se menținea în aceleași condițiuni și când, întemeiat pe dispozițiunile legii, trebuia să se mute în imobilul său părăsind pe cel ce ocupă până atunci, la a cărui închiriere renunțase ;

Având în vedere că din cele expuse rezultă că hotărârea No. 156 | 920, nu poate fi pusă la adăpostul lucrului judecat și că ea trebuind să urmeze soarta decretului pe baza căruia a fost obținută, ca consecință va fi supusă rezoluțiunii, dacă dreptul a dispărut înainte de exigibilitatea lui, epocă după care și hotărârea devenea executorie ;

Având în vedere că decretul-lege No. 1420 din 2 Aprilie 1920, a abrogat dispozițiunile art. 5 al decretului 4881/919, prelungind prin art. 1 contractele de închiriere cari expirau la Sl. Gheorghe 1920, și n'a mai produs dispozițiunea care permitea proprietarilor să se mute în imobilele lor, dacă și ei steteau în case închiriate ; că prin urmare hotărârea No. 156 | 920 ne mai putând să producă vre un efect întrucât drepturile proprietarului au fost desființate, cu drept cuvânt tribunalul a anulat actele de executare întreprinse în baza ei ;

Având în vedere că apelantul a mai susținut, că în conformitate cu dispozițiunile art. 4 al decretului No. 1420, D-na Christovici era datoare în orice caz să facă contestațiune în termen de zece zile pentru a obține nulitatea numitei hotărâri și a-i împedica pe această cale executarea ;

Având în vedere că această obiecțiune este neîntemeiată, de carece art. 4 al citatului decret, se ocupă numai de hotărârile cari constatâ renunțări la prelungirea contractelor edictată de lege, iar nu și la acele, cum se prezintă cazul în speță, cari au dispus evacuarea în virtutea art. 5, al decretului 488/920.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. Peretz, respinge apelul.

Semnăți ; Al. Nicolau, Al. Pertz, Al. Iuca

NOTA. — În ce cazuri o hotărâre definitivă mai poate fi discutată, formează obiectul analizei înfățișată de Curte în deciziunea ce adnotăm.

Și pentru că în soluționarea problemei, Curtea s'a ocupat de condițiunile ce trebuie să îndeplinească un drept pentru a putea fi pus în mișcare, vom spune câte-va cuvinte asupra acestei chestiuni.

Este prea cunoscută maxima, că cine nu are interes nu poate să pornească acțiune în justiție.

Această regulă însemnează că nu este suficient ca cineva să fie posesorul unui drept, pentru a-l putea deduce în discuțiunea instanțelor judecătorești, dar că mai trebuie să aibă un interes care-l îndreptățește să cheme în judecată pe terții, față de cari voește să și-l valorifice.

Facultatea de a reclama în justiție este subordonată unui drept și unui interes născut și actual, atâta timp cât dreptul este suspendat în existența sa sau în exercițiul său de o condițiune neîndeplinită încă, sau de un termen neexpirat, și facultatea de a acționa este suspendată până la îndeplinirea condițiunii sau sosirea acelui termen ¹⁾.

Interesul formând baza acțiunilor, s'a admis de doctrină și jurisprudență exercițiul așa ziselor acțiuni provocatorii ²⁾, cari, de-și dreptul nu primește o atingere imediată și directă, nici prin intervenția organelor judecătorești, nici pe căi de fapt, se legitimează însă în deajuns, prin aceea că înlătură o amenințare nejustificată, afirmă existența unui drept contestat în principiu, și cuvântul justiției asigură posesorului în viitor deplina și nestânjenita lui folosință.

Astfel, s'a decis că acela care se laudă în public că are creanțe sau pretențiuni în contra unui terțiu, și care prin aceasta aduce atingere creditului acestui terțiu, poate să fie constrâns să-și producă titlurile și să-și fixeze singur drepturile, dacă nu preferă să-i se impue o tăcere permanentă ³⁾.

Că acela care se laudă că are un titlu obligatoriu în contra unei persoane, poate să fie acționat ca să-și arate titlul, pentru a i se vedea declarată nulitatea ⁴⁾.

Pe baza acelorași principii, doctrina și jurisprudența au acceptat exercițiul acțiunilor numite ad-futurum, cari permit posesorului unei obligațiuni active, dar cu termen sau subordonate unei condițiuni, să i se recunoască de justiție față de debitor, existența obligațiunii, dacă are interes justificat să introducă o asemenea acțiune.

Acestea zise, să răspundem întrebării formulate la început.

1) V. Garsonnet, Vol. I, pag. 473.

2) V. Carpentier, Repertoire. Vol. II, pag. 305 No. 112 și 113 ; Aubry et Rau, Vol. 8, pag. 118 și nota 9.

3) Carpentier loc. cit. Vol. II, pag. 305, No. 113.

4) Idem No. 116.

O hotărâre definitivă ca și o obligațiune poate să fie afectată de diferite modalități, și acest caracter poate să rezulte în mod expres sau tacit din hotărâre.¹⁾

Când judecata nu o supune nici unei modalități, atunci hotărârea definitivă nu mai poate fi discutată pe nici-o cale de părțile cari au figurat în cauză, ea trebuie să-și producă imediat și în interregime efecte sale. În cazul contrariu, hotărârea nu se poate executa până ce nu se realizează modalitatea la care a fost subordonată; dacă modalitatea nu se mai poate îndeplini, hotărârea își pierde orice forță executorie.

Judecătorii vor avea prin urmare să cerceteze în fiecare speță, caracterul hotărârei.

Dar cari sunt indiciile cari ne vor arăta, că o hotărâre este subordonată sau nu unei modalități?

Iată o hotărâre definitivă care a admis o acțiune întemeiată pe un drept neexigibil și subordonat unei condițiuni. Ce efecte va avea o asemenea hotărâre? Răspunsul va fi diferit, după modul cum a fost susținută acțiunea și după felul cum s'a pronunțat instanța.

Prima ipoteză. — Înaintea instanței reclamantul a cerut să i se recunoască pur și simplu dreptul după cum îl înfățișează, și pârâtul nu a ridicat nici-o obiecțiune.

Credem că, în asemenea caz, hotărârea va putea fi supusă discuțiunii la epoca exigibilității dreptului și când beneficiarul voește să o execute, pentru a se cerceta dacă dreptul întrunește condițiunile la care a fost subordonat, întrucât instanța s'a mărginit, și nu i s'a cerut decât aceasta, să constate existența dreptului, cu calitățile pe cari le avea în momentul când a pronunțat hotărârea.

Dacă dar instanța investită cu o contestațiune, constată că dreptului îi lipsesc condițiunile la care era supus, va opri executarea, fără să se poată spune că prin această procedură se violează autoritatea lucrului judecat.

A doua ipoteză. — Terțiul acționat, a ridicat înaintea instanței prematuritatea acțiunii. Judecata întemeiată pe motive cari nu aveau de scop decât să scoată în relief interesul reclamantului de a face să i se constate mai înainte de exigibilitate și de îndeplinirea condițiunilor, existența dreptului, fără cu toate acestea să recunoască că dreptul a intrat definitiv în patrimoniul său, i-a admis acțiunea.

3) Hotărârile condiționale sunt admise de doctrină și de jurisprudență. Se poate, zice Lacoste în cartea "sa «De la chose jugée», pag. 35, No. 86, ca o judecată definitivă să pronunțe o deciziune condițională: deciziunea are autoritatea lucrului judecat, dar această autoritate este subordonată ca și deciziunea însăși, realizării condițiunii indicată de judecată». Și No. 37. „Condițiunea la care este subordonată deciziunea poate să fie tacită».

Soluțiunea va fi aceeași și pentru aceleași considerațiuni ca în prima ipoteză.

A treia ipoteză. — Judecata fie cu ocazia rezolvirii incidentului de prematuritate a acțiunii, fie în alt mod, s'a pronunțat asupra caracterului dreptului reclamantului și a stabilit, să presupunem, chiar cronat, că dreptul pe care voește să și-l valorifice este definitiv intrat în patrimoniul său, transformând astfel obligațiunea condițională în obligațiune pură și simplă, o asemenea hotărâre, rămasă definitivă, numai poate fi discutată pe nici-o cale și trebuie să fie lăsată liberă să-și producă efectele sale, în virtutea autorității ce-i dă lucrul judecat.

În rezumat, judecata în mod tacit sau expres a pronunțat o hotărâre condițională, forța executorie nu i-o consacră decât realizarea condițiunilor; din contră, nici-o cale și nici-un motiv nu-i poate împiedica efectele, dacă n'a fost subordonată vreunei modalități.

De aceste norme ne vom călăuzi acum pentru rezolvirea conflictelor la cari a dat loc aplicațiunea decretelor-lege No. 4881 din 19 Noembrie 1919, și No 1420 din 2 Aprilie 1920, referitoare la regularea raporturilor dintre proprietari și chiriași, în legătură cu principiul autorității lucrului judecat.

Decretul-lege No. 4881, prin art 5, permitea proprietarilor ce locuiau ei însăși în imobile cu chirie și voeau să se mute în casele lor, să silească pe chiriași să le evacueze la 23 Aprilie 1920, dacă contractele expirau la acea dată; iară decretul-lege No. 1420, a abrogat această dispozițiune, prelungind contractele de închiriere până la Sf. Gheorghe 1922 (art. 1) și numai permitea proprietarilor, pentru simplul motiv că locuiau și ei în case închiriate, să evacueze pe chiriașii lor (art. 5).

Este în afară de orice îndoială că prin decretul-lege No. 4881, nu s'a avut în vedere situațiunea proprietarului existentă la 19 Noembrie 1919, pentru a-i conferi în mod irevocabil dreptul de a se muta în casa lui, dar situațiunea din ziua de 23 Aprilie 1920, când îi expiră contractul.

Dacă dar un proprietar, care stătea cu chirie la 19 Noembrie 1919, a dobândit posterior acestei date, printr'un mod oarecare de achizițiune, un imobil în care locuiește sau poate locui, de sigur că nu va fi îndreptățit să pretindă evacuarea chiriașului său, pentru motivul că la 19 Noembrie 1919, el se găsea în condițiunile art. 5 al decretului No. 4881 | 919.

Înainte însă de achizițiunea imobilului, proprietarul pe baza dovezi făcute justiției, că locuiește în imobil închiriat, a obținut evacuarea chiriașului său pe ziua de 23 Aprilie 1920. Hotărârea fiind rămasă definitivă și voind să o execute, chiriașul pe cale de contestațiune se opune, dovedind că posterior pronunțării hotărârei, proprietarul a dobândit o casă în care lo-

cește. Să raționăm pentru moment, fără să ne ocupăm de decretul No. 1420 | 920.

Conform principiilor expuse, soluțiunea litigiului va depinde de modul cum s'a pronunțat judecata. Dacă rezultă din felul cum au decurs dezbaterile, combinate cu considerentele hotărârei, că s'a recunoscut proprietarului un drept definitiv intrat în patrimoniul său, contestațiunea va fi respinsă, hotărârea având putere de lucru judecat; din contră, dacă rezultă că hotărârea a fost dată sub rezerva expresă sau tacită a existenței dreptului sau a condițiilor la cari el erez subordonat, contestațiunea trebuiește admisă.

Să examinăm acum situațiunea proprietarului care a obținut o hotărâre definitivă condițională, față de dispozițiunile decretului-lege No. 1420|920, apărut ulterior acelei hotărâri.

Această cercetare ne conduce în domeniul discuțiunei la care a dat loc aplicațiunea principiului neretroactivității legilor și a diferenței ce trebuiește făcută între drepturi câștigate și simple expectative.

Ne mărginim să arătăm, întru cât dreptul proprietarului conferit de art. 5 al decretului-lege No. 4881 este ușor de caracterizat, că doctrina și jurisprudența aplică legile noi, când este vorba de simple expectative de drepturi eventuale, și le refuză orice înrăurire asupra drepturilor câștigate.

Că însemnează un drept câștigat și care este caracterul simplei expectative, este iarăși o chestiune care a dat loc la discuțiuni.

În speță, am arătat că dreptul proprietarilor de a evacua pe chiriașii lor, în virtutea art. 5 al decretului No. 4881 | 919, nu lua ființă decât la 23 Aprilie 1920, așa că până atunci, ei nu aveau în patrimoniul lor de cât o simplă speranță, expectativă; că neputând fi vorba de drepturi câștigate, o lege modificătoare a dispozițiunilor decretului intervenită înainte de 23 Martie 1920, trebuiește aplicată în toate efectele sale.

Că dacă așa este, raporturile dintre proprietari și chiriași urmează să fie regulate, după data de 2 Aprilie 1920, conform dispozițiunilor decretului-lege No. 1420 | 920, neputându-se înlătura efectele sale de proprietarii cari la 19 Noembrie 1919, aflându-se în condițiunile art. 5 al decretului No. 4881 | 919, pretind să li se reguleze situațiunea după dispozițiunile acestui decret.

Proprietarii, prin urmare, ne mai putând invoca dispozițiunile art. 5 al decretului-lege No. 4881|919, pentru a evacua pe chiriașii lor la 23 Aprilie 1920, cei cari au obținut hotărâri definitive, vor fi țarmurii în drepturile consfințite prin aceste hotărâri.

Instanțele de judecată vor avea deci să cerceteze în fiecare speță caracterul lor. Dacă, după cum am

arătat, judecătorii cari au pronunțat-o au înțeles să constate numai o stare de drept și de fapt existentă în momentul când au fost investite cu judecata, cu alte cuvinte niște drepturi eventuale, și nu au admis exercițiul acțiunei reclamantului, decât pentru motivele cari au determinat doctrina și jurisprudența să accepte acțiunile ad-futurum, judecătorii vor împedica efectele unor asemenea hotărâri, căci ele în asemenea caz, au fost subordonate existenței dreptului la epoca exigibilităței sale, și dreptul a fost destiunțat înainte de această dată; dacă, din contră, din hotărâre rezultă că instanța a înțeles să recunoască proprietarului un drept intrat definitiv în patrimoniul său, orice discuțiune este de prisos, hotărârea trebuind să se execute în virtutea puterei ce-i dă lucrul judecat¹⁾.

Inalta Curte de Casație și Justiție, S. I., prin decizia No. 485 din 2 Octombrie 1950²⁾ nu a rezolvat punctul de drept analizat de Curtea de Apel în decizia sa, fiindcă nici nu a fost chemată să-l rezolve.

În adevăr, din considerentele deciziunei, reese că atât înainte instanțelor de fond cât și înainte Inaltei Curți recurentul a susținut că rău judecătorii fondului au aplicat dispozițiunile decretului-lege No. 4881 | 919, unor drepturi cari nu erau încă născute, nepunând în discuțiune caracterul condițional al hotărârei ce se ezeută. În asemenea împrejurări, cu drept cuvânt recursul a fost respins, fiindcă din momentul ce hotărârea a rămas definitivă, ea nu mai putea fi reformată pentru greșită judecată.

D-l consilier Ionescu-Dolj în articolul său „Problema închirierii”,³⁾ deasemenea tratează chestiunea din punctul de vedere al lucrului judecat, care așa după cum o înfățișează, nu suferă discuțiune, întrucât este adevărat, că nici-o atingere nu se poate aduce acestui principiu, afară de cazurile excepționale, anume prevăzute de lege.

Dar alta este chestiunea analizată de Curte în deciziunea ce adnotăm. Curtea discută caracterul însăși al hotărârei ce se ezeută, și arată că ea fiind dată sub condițiune, executarea nu mai putea să aibă loc, condițiunea ne fiind îndeplinită.

Ținem să adăogăm că excepțiunea de prematuritate a acțiunei, ridicată înainte instanței de fond, nu este de natură să influențeze asupra soluțiunilor la cari am ajuns, când judecătorii au pășit înainte la

1) Este locul să spunem că această soluțiune nu trebuiește admisă decât dacă nu există cel mai mic dubiu asupra caracterului hotărârei, deoarece este greu să presupunem că judecătorii au înțeles să transforme un drept condițional, în pur și simplu, și să dea puțința unui proprietar să evacueze la 23 Aprilie 1920 pe chiriașul său, deși posedă mai multe imobile în care poate locui, dobândite posterior pronunțării hotărârei.

2) V. Curierul Judiciar din 30 Ian. 1921, No. 4.

3) V. Curierul Judiciar No. 42-43 din 13 Iunie 1920.

judicarea pricinii, înlăturând excepțiunea, tocmai pentru motivul că, deși dreptul se găsea suspendat prin o modalitate, termen sau condițiune, în fapt, interesul reclamantului justifică în deajus acțiunea, care tindea să constate numai dreptul, fără a-i schimba natura prin înlăturarea modalităților de care erea afectat. Judecata care, analizând o asemenea hotărâre, îi împiedică executarea, când constată inexistența dreptului la care a fost subordonată, nu numai că nu o contrazice, dar se conformează spiritului în care a fost pronunțată.

A. P.

TRIBUNALUL ILFOV, S. I-a COMERCIALA

Audiența de la 1 Ianuarie 1921

Președinția d-lui Aurel Lerescu, președinte

Primăria Capitalei cu Societatea Comunală a Tramvaelor București

INTERVENȚIE. — INTRODUCERE. — TERMEN. — ART. 247 ȘI 248 PR. CIVILĂ
INTERVENȚIE ACCESORIE. — OBIECTUL ȘI SCOPUL EI. — ART. 247 ȘI 248
PR. CIVILĂ.

INTERVENȚIE PRINCIPALĂ. — SCOPUL EI. — CE OBIECT POATE AVEA. —
ART. 247 ȘI 248 PR. CIVILĂ.

¹⁰ Intervenția se poate face în principiu în în tot timpul cât durează desbaterile în fața instanței, până în momentul închiderii lor, adică până când începe deliberarea.

²⁰ Intervenția accesorie sau conservatorie având de scop să sprijine cererea uneia din părțile litigante la care se alătură, nu poate avea alt obiect decât acel al însăși cererei în ajutorul căreia vine.

³⁰ Intervenția principală sau agresivă are de scop să obțină a se atribui intervenientului lucrul sau dreptul care formează obiectul litigiului, astfel că este inadmisibilă o intervenție prin care se cere ceva străin de acel obiect, sau ceva care nu este cu el într-o strânsă și imediată legătură.

No. 19 — Respinse ca inadmisibile cererile de intervenție depuse de Societatea Comunală a Tramvaelor București.

S'au ascultat d-nii avocați V. Athanasovici din partea Primăriei Capitalei; Em. Pantazi și I. Rosental din partea societăților reclamante.

Tribunalul,

Având în vedere cererile de intervenție făcute de Societatea Comunală a Tramvaelor București prin petițiile depuse în ședința dela 29 Decembrie 1920.

În ceea ce privește incidentul ridicat de reprezentanții Societăților reclamante, că intervențiunile făcute de Societatea Tramvaelor Comunale București nu

sunt semnate de persoane care au calitatea de a reprezenta în justiție și a angaja în proces această Societate;

Având în vedere că, după art. 24 și 27 din legea pentru înființarea Societății Comunale pentru construcțiunea și exploatarea tramvaelor în orașul București, se prevede că această societate se administrează de un consiliu de administrație, care are conducerea afacerilor societății;

Că, din extrasul de proces-verbal al ședinței dela 8 Iunie 1920, ținută de acest consiliu de administrație, proces-verbal publicat în Monitorul Oficial din 7 August 1920, se constată că consiliul de administrație, a decis că societatea este legal reprezentată în justiție de una din următoarele persoane: Președintele Consiliului de Administrație, administratorul-delegat și Directorul-General sau împuterniciții acestora.

Că, tot din acest proces-verbal se mai constată că Societatea este legal reprezentată față de cei deal treilea, autorități sau persoane fizice sau juridice, ca valabil obligată prin semnătura lor, sub denumirea socială de: Administrator delegat singur, sau Directorul General singur;

Că, tot în acest proces-verbal se mai vede că Administratorul-delegat al consiliului este d-l Al. Seligny și Director General d-l Al. F. Bădescu.

Că cererile de intervenție semnate tocmai de aceste două persoane sunt deci valabil introduse din partea Societății Comunale, interveniente, și prin urmare incidentul privitor la lipsa de calitate a semnatorilor intervențiunii este neîntemeiat.

Având în vedere că reclamantii prin d-nii Adv. Pantazi și Rosental se opune la admisibilitatea cererei de intervenție invocând în aldoilea rând tardivitatea, pe motiv că procesul fiind în continuare, intervențiile nu mai pot fi prezentate pentru a fi discutate, iar în al treilea rând că nu există nici un interes născut, legitim și actual pentru intervenienți și nici-un raport juridic între intervenientă și Societatea Anonimă Română de Tramvae;

Având în vedere și obiecțiunile d-lui reprezentat al Societății Comunale de Tramvae și ale d-lui reprezentant al Primăriei Capitalei;

Asupra excepțiunii de tardivitate a intervențiilor făcute de Societatea Comunală a Tramvaelor București.

Având în vedere că cererea de intervenție poate fi prezentată și discutată în principiu până în momentul când instanța judecătorească închide desbaterile și începe deliberarea.

Că, întrucât în speță pledoariile sunt în curs și desbaterile nu s'au închis, intervenția nu este tardivă și deci trebuie să fie luată în considerație.

Având în vedere că, după art. 247 pr. civilă, ori cine are un interes născut, legitim și actual într'un

proces ce se urmează între alte părți, poate cere să intervină în instanță și intervenția se poate face fie pentru a apăra drepturile uneia din părțile litigante, fie pentru a putea obține recunoașterea unui drept propriu al intervenientului;

Considerând că din acest principiu introdus de legiuitorul nostru la 1900, după dispozițiile Codului de procedură civilă german, precum și normele fixate de jurisprudența și doctrina franceză și română, reese că sunt 2 feluri de intervențiuni și anume: Intervenția accesorie sau conservatorie care se face în scop de a sprijini pe una din părțile litigante făcând să triumfe dreptul pretins de ea și de aci urmează că obiectul unei asemenea intervențiuni trebuie să fie implicit același pe care l-a formulat partea litigantă în ajutorul căreia intervine intervenientul;

Considerând că, dacă se poate admite ca intervenientul în această calitate să invoace mijloace noi de apărare, ori să completeze lipsurile apărării părți litigante, în folosul căreia intervine, nu este admisibil ca el să tindă a schimba însuși conținutul cererii părții care se judecă, căci în acest caz intervenția sa ar lua forma unei cereri streine de proces și deci nu s'ar mai putea face pe cale de intervenție alăturată, ci numai pe cale principală, ca o cerere de sine stătătoare;

Că, pe de altă parte, intervenția poate fi principală sau agresivă, în cazul când intervenientul nu se alătură cererii formulate de una din părțile litigante spre a o sprijini, ci introduce o cerere nouă ce are un caracter ostil celor două părți litigante și anume are de scop de a cere justiției să atribue intervenientului lucrul sau dreptul asupra căruia poartă litigiul.

Considerând că din însuși caracterul acestei intervențiuni rezultă că obiectul ei trebuie să fie același pentru care se judecă procesul principal, pentru că numai în acest caz intervenientul poate invoca un interes legitim, născut și actual, de a veni în proces și de a împiedeca ca justiția să se pronunțe în lipsa sa, asupra unui lucru sau drept, asupra căruia are pretențiuni;

Că, a admite să se formuleze o intervențiune cu un obiect străin de acel al obiectului principal, este a admite să intervină fără interes legitim, căci judecata procesului principal nu l'ar prejudicia și nu l'ar împiedeca să se judece pe cale separată, nici nu l'ar expune să sufere efectele executării unei sentințe la care nu-ar fi luat parte;

Considerând că de aceea s'a decis în jurisprudență că intervenția principală se admite de obicei în cazul când, dacă intervenientul nu ar veni în instanță, el ar fi expus să-și vadă lucrul sau dreptul său periclitat și nu i-ar rămâne altă cale de atac decât contestația;

Că, din toate acestea reese că prin natura și scopul său, intervențiunea trebuie să poarte asupra obiectului sau, asupra unei părți din obiectul litigiului pendinte între părțile litigante, sau asupra unui obiect care se află într-o stănsă și imediată legătură cu obiectul în proces;

Având în vedere că Societatea Comunală de Tramvae București, face în primul rând intervenție ca parte alăturată, declarând că sprijină cererile reconvenționale făcute de Primăria Comunei București prin petiția înreg. la No. 10699 | 920, și în al doilea rând Societatea intervenientă face intervenție ca parte principală în interesul său exclusiv prin aceeași petițiune;

Având în vedere că prin cererile reconvenționale făcute de Primăria Comunei București, prin petiția înreg. No. 10699 | 920 în contra primei Societăți de Tramvaie, și acea înreg. la No. 3651 | 920, în contra Societății Comunale de Tramvaie, Primăria cere ca Prima Societate să fie obligată a-i plăti: 1) Suma de 89840 lei valoarea reparațiilor necesare ce Societ. era obligată a face imobilelor ce trebuiau predate comunei. 2) Lei 2.000.000 valoarea imobilului din șoseaua Bonaparte ce-a aparținut Societății. 3) Lei 400.000 valoarea imobilului din Str. Prolungirea Dobanților pe care Societatea le-a avut permanent închiriate dela firma Mornand; iar prin a doua cerere reconvențională cere ca Societatea Anonimă de Tramvae să fie obligată la plata sumei de 1.500.000 lei care reprezintă: a) valoarea imobilului din București Str. Teilor No. 148; b) valoarea imobilului din Str. Zidurilor; c) valoarea imobilului din Str. Răsuri și d) valoarea terenului pe care se află construită Uzina Electrică;

Având în vedere că Societatea Comunală a Tramvaelor București prin cererile de intervenție depuse, tinde prin prima cerere spre a se aduce în patrimoniul Primăriei următoarele imobile: a) Construcția și terenul din București, Str. Vasile Lascăr colț cu Șoseau Ștefan cel Mare și b) terenul și construcția din București Str. Albișoară colț cu Str. Buciumului și în interesul său exclusiv cere: 1) Lei 100.000 care reprezintă daunele socotite dela 31 Decembrie 1916, data la care a expirat concesiunea Societății anonime, când urma ca imobilele arătate să fie predate Primăriei, și aceasta la rândul său, să le predea intervenientei, și 500 lei pe zi daune cominatorii dela data acestei intervenții și până la predarea Primăriei a imobilelor arătate, iar prin a doua cerere de intervenție față de prima Societate Anonimă, tinde de asemenea a se aduce în patrimoniul Primăriei următoarele imobile: a) terenul din București cu intrarea prin Alea Blank și b) imobilul din București Str. Câmpul Moșilor No. 5, imobile care au servit Primei Societăți la

exploatarea concesiunii și în interesul exclusiv al Societății interveniente cere: Lei 200.000, ca daune socotite dela 3 | 16 Iulie 1916, data la care a expirat concesiunea și când urma să fie predate aceste imobile Primăriei. 2) Lei 1000 pe fiecare zi daune cominatorii dela data acestei cereri de intervenție până la data când Prima Societate de Tramvae va pune la dispoziția comunei aceste imobile;

Având în vedere că în rezumat Primăria prin cererile reconvenționale mai sus arătate, cere dela Societățile reclamante valoarea unor reparațiuni ce pretinde că aceste Societăți de Tramvae erau obligate să le facă, precum și valoarea imobilelor ce pretinde ca Societățile de Tramvae erau datorare să le predea în baza contractului de concesiune încheiat între ele, pe când Societatea intervenientă cere ca numitele Societăți să fie obligate a aduce în patrimoniul Primăriei imobilele în chestiune în natură iar nu numai a plăti valoarea lor;

Că, din aceasta rezultă că intervenția de față are alt obiect decât acțiunea la care se alătură și că schimbă din acest punct de vedere temeiul cererilor reconvenționale și deci este inadmisibilă; că în al doilea rând Societatea Comunală a Tramvaelor București face cererea de intervenție, ca parte principală în interesul său exclusiv, cerând suma de lei 100.000 și 200.000 lei daune compensatorii, 500—1000 lei daune pe zi cominatorii ce pretinde că i s'ar fi produs prin faptul că nu i s'ar fi predat Primăriei Capitalei de către Societățile reclamante, imobilele convenite conform actului de concesiune;

Că, însă, toate aceste pretențiuni nu sunt referitoare la obiectul litigiului dintre Prima Societate Anonimă de Tramvae și Primăria Capitalei, litigiu care consistă numai în valoarea imobilelor în chestiune.

Considerând că, între obiectul litigiului, pendinte între părțile litigante, și obiectul intervenției care este privitor la daunele pe care le-ar fi produs intervenientei neexecutarea convenției încheiată de părțile în proces, nefiind nici-o legătură directă și imediată care să producă vre'un prejudiciu Societății Comunale a Tramvaelor din București, în cazul când pretențiile din intervenția sa nu ar fi cercetate și judecate în această instanță, urmează că intervenția nu are nici-un interes legitim, născut și actual, și deci ea trebuie să fie respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, respinge cererile de intervenție ca inadmisibile.

Semnăți: Aurel Lereacu, Al. Costin

JUDECATORIA RURALA PUCIOASA

Judecător I. V. Tomescu

Audiența dela 20 Octombrie 1920

UCIDERE DE VITE.—PRINDEREA LOE ÎN CURTEA UNUI PARTICULAR.—
ART. 98 DIN LEGEA POLIȚIEI RURALE ȘI 359 CODUL PENAL.

Dispozițiunile art. 98 din legea poliției rurale permite uciderea vitelor numai atunci când sunt intrate în holde, vii, livezi și sădiri, iar nu și atunci când cineva prinde în curtea sa vita unui altuia.

Judecata,

Având în vedere că din procesul-verbal încheiat de șeful de post de jandarmi Pucioasa, din declarațiile martorului M. Negritu, cât și din declarația scrisă și subscrișă de inculpat aflată la dosar se constată în fapt următoarele:

Inculpatul prinzând un porc al reclamantului în curtea casei sale, curte cu împrejmuirea peste tot stricată, fără nici o menajare sau înștiințare prealabilă impusă de reporturile de bună vecinătate ce trebuie să existe între locuitori, impușcă porcul reclamantului și văzând că n'a murit fi mai dă și câteva lovituri cu un topor.

Având în vedere că prin comiterea acestui fapt numitul inculpat s'a făcut pasibil de penalitatea prevăzută de art. 352 cod. penal, pentru cazul de distrugere, întrucât, după cum se exprimă chiar textul legii „cu rea voință și fără drept” a omorât porcul reclamantului.

Având în vedere susținerea inculpatului, cum că ar fi avut dreptul să impușce acest porc, întemeindu-se pe dispozițiunile ocrocitoare ale art. 98 din legea pol. rurale, nu poate fi ținută în seamă, întrucât dupe acest articol „uciderea nu este ertată a se face decât când sunt intrați în holde, vii, livezi, și sădiri limitativ determinate de lege, iar nu și când au intrat în curtea cuiva.

Având în vedere că judecata cercetând împrejurările găsește că nu este cazul a se aplica nici art. 103 al. 10, leg. pol. rurale, care pedepsește numai pe cel ce-a ucis vita sa cu rea voință pe loc strein, iar nu și când prinzi vita altuia în curtea ta, cum e cazul în speță (Casație II, 534 | 94) și nici art. 393 al. I. cod. penal, care pedepsește ca contravenție, deci indiferent de intenția culpabilului, faptul de a fi cauzat pagube la proprietățile mișcătoare ale altuia. A se aplica vre unul din aceste texte în cazul de față ar însemna a încuraja răutatea care s'a constatat cu suficiență de judecată, pedepsind numai faptul brut indiferent de intenția plină de răzbunare a inculpatului, care nu s'ar putea pedepsi decât aplicând art. 358 c. penal.

Pentru aceste motive, condamnă.

Judecător I. V. TOMESCU